PORADNIK

ŻYWIENIOWY

DLA RODZICÓW I OPIEKUNÓW

WWW.ZDROWEZYWIENIE.EU

Główne zasady zdrowego odżywiania

Pamiętaj:
to Ty dajesz swojemu dziecku przykład. Odżywiaj się tak, jak chciałbyś, żeby odżywiało się Twoje dziecko.

1 Podawaj sezonowe warzywa i owoce do każdego posiłku

Warzywa i owoce to skarbnica witamin i składników mineralnych, niezbędnych do prawidłowego rozwoju organizmu dziecka.

2 Nie zapominaj o porcji mleka i produktów mlecznych w jadłospisie

Produkty mleczne dostarczają organizmowi wapń, potrzebny m. in. do budowania masy kostnej. Fermentowane produkty mleczne, takie jak jogurty, kefiry wzbogacają florę jelitową w bakterie probiotyczne.
Wybieraj naturalne produkty mleczne, bez dodatku cukru i substancji słodzących.

3 Wprowadź zbożowe produkty pełnoziarniste

Produkty z pełnego ziarna zawierają więcej składników mineralnych i błonnika pokarmowego niż te z "białej mąki". Błonnik jest konieczny do prawidłowego funkcjonowania przewodu pokarmowego i odżywia "dobre bakterie" w jelitach.

4 Ogranicz sól i cukier

Nadmiar soli i cukru w diecie prowadzi do szeregu negatywnych skutków zdrowotnych. Duża ilość cukru może sprzyjać otyłości, cukrzycy czy próchnicy. Staraj się zastępować sól przyprawami ziołowymi, a do picia podawaj wodę.

5 Wprowadź do diety ryby

Tłuste gatunki ryb zawierają nienasycone kwasy tłuszczowe z rodziny omega-3, które pozytywnie działają na układ krążenia oraz układ nerwowy.

6 Zaplanuj regularne posiłki

5 posiłków w ciągu dnia to najbardziej optymalne rozwiązanie. Dzięki temu dostarczasz do organizmu wszystkie niezbędne składniki odżywcze, zmniejszasz ryzyko sięgania po niezdrowe przekąski.
Pamiętaj, aby przygotować dziecku zdrowe lunchboxy do szkoły.

WPROWADŹ ZMIANY DO DIETY DLA CAŁEJ RODZINY

Jedzcie mniej:

soli,
czerwonego mięsa
i przetworów mięsnych,
cukru i słodzonych
napojów,
produktów
przetworzonych, takich
jak: fast-food, batony,
słone przekąski.

Jedzcie więcej:

produktów
pełnoziarnistych,
różnokolorowych warzyw
i owoców,
nasion roślin
strączkowych,
ryb,
produktów mlecznych,
orzechów i nasion.

Podawaj sezonowe warzywa i owoce do każdego posiłku

Warzywa i owoce to skarbnica witamin i składników mineralnych, niezbędnych do prawidłowego rozwoju organizmu dziecka, dlatego powinny być uwzględnione w każdym posiłku - w formie surowej bądź gotowane czy też pieczone.
Pamiętajmy także, aby wybierać te owoce i warzywa, które są charakterystyczne dla danego sezonu, ponieważ zawierają one więcej wartości odżywczych.

Niestety rzadko się zdarza, aby dzieci same sięgały po warzywa i owoce, z tego względu należy je zachęcać lub "przemycać" warzywa i owoce na różne sposoby.
Pomocne mogą być poniższe przykłady:

- Warzywne sticksy - pokrojone w słupki warzywa: papryka, rzepa, kalarepa, marchewka, ogórek - w sam raz do chrupania.
- Pieczone frytki warzywne - z marchewki, pietruszki, selera, buraka, posypane aromatycznymi przyprawami.
- Zupy krem - idealny sposób na włączenie większej ilości warzyw. Zblendowane, o kremowej konsystencji zupy sprawdzą się idealnie w przypadku dzieci, które nie lubią warzyw ze względu np. na konsystencję, strukturę.
- Ciasta warzywne - marchewkowe, dyniowe, brownie z cukinii czy buraka.
- Smoothie i koktajle - w kolorowych koktajlach jesteśmy w stanie przemycić nie tylko owoce czy warzywa, ale także dodatki jak: siemię lniane, płatki owsiane, produkty mleczne.
- Kolorowe koreczki, szaszłyki, sałatki - daj dziecku możliwość wykonania własnej kompozycji z ulubionych warzyw i owoców.

Nie zapominaj o porcji mleka i produktów mlecznych w jadłospisie

Produkty mleczne dostarczają organizmowi wapń, potrzebny m. in. do budowania masy kostnej. Fermentowane produkty mleczne, takie jak jogurty, kefiry wzbogacają florę jelitową w bakterie probiotyczne. Wybieraj naturalne produkty mleczne, bez dodatku cukru i substancji słodzących.

Jak serwować mleko i produkty mleczne dzieciom, aby urozmaicić dietę?
Wypróbuj przedstawione propozycje:

- puddingi na bazie mleka - z siemieniem lnianym, nasionami chia, kaszą jaglaną;
- koktajle na bazie fermentowanych produktów mlecznych - z dodatkiem ulubionych owoców;
- lody - zmiksuj jogurt typu greckiego z owocami i zamroź w specjalnych pojemnikach do przygotowywania lodów;
- galaretka z kefiru - dodaj do kefiru np. agar, schłodź w lodówce i podawaj z musem owocowym;
- twarożki z warzywami - np. ogórkiem i koperkiem, rzodkiewką i szczypiorkiem, kalarepą, papryką;
- twarożki z owocami - np. jabłkiem i cynamonem, brzoskwinią, gruszką.

Wprowadź zbożowe produkty pełnoziarniste

Produkty z pełnego ziarna zawierają więcej składników mineralnych i błonnika pokarmowego niż te z "białej mąki".
Błonnik jest konieczny do prawidłowego funkcjonowania przewodu pokarmowego i odżywia "dobre bakterie" w jelitach.

- Wykorzystuj jak najczęściej naturalne płatki zbożowe, np. owsiane, jaglane, żytnie, orkiszowe, jęczmienne. Możesz dodawać je do koktajli, pulpetów, racuchów, ciast lub po prostu przygotować zdrową owsiankę z owocami.
- Dodawaj mąkę pełnoziarnistą do naleśników, ciast, pierogów itp.
- Zastosuj w kuchni oryginalne pomysły na kasze - przygotuj np. słodki pudding z kaszy jaglanej, sałatkę z kaszą bulgur, kaszotto z kaszy jęczmiennej, kotleciki z kaszy i warzyw.
- Zastępuj, od czasu do czasu, makarony pszenne i ryż biały makaronami pełnoziarnistymi i ryżem brązowym.

Ogranicz sól i cukier

Nadmiar soli i cukru w diecie prowadzi do szeregu negatywnych skutków zdrowotnych.
Duża ilość cukru może sprzyjać otyłości, cukrzycy czy próchnicy.
Staraj się zastępować sól przyprawami ziołowymi,
a do picia podawaj wodę.

Nie dosalaj gotowych potraw.
Stosuj aromatyczne przyprawy, które nadają smak potrawom.
Uważaj na mieszanki przypraw - często w składzie na pierwszym miejscu jest sól.
Czytaj etykiety produktów - cukier dodawany jest do wielu produktów spożywczych.

Ogranicz w diecie dziecka produkty przetworzone.
Ogranicz dodawanie soli do gotowanych potraw - przyzwyczajenie do słonego smaku można bardzo szybko zmienić.

Nie stosuj cukru do posiłków - owsianek, koktajli, twarożków.
Do picia, zamiast słodzonych napojów, podawaj wodę, np. z dodatkiem cytryny, mięty, limonki czy owoców sezonowych.

Wprowadź do diety ryby

Tłuste gatunki ryb zawierają nienasycone kwasy tłuszczowe z rodziny omega-3, które pozytywnie działają na układ krążenia oraz układ nerwowy.

Zalecając spożycie ryb przez dzieci trzeba mieć na uwadze, że niektóre gatunki ryb mogą być zanieczyszczone zarówno metalami ciężkimi, jak i dioksynami. W związku z tym z diety należy wyeliminować ryby i owoce morza pochodzące z zanieczyszczonych akwenów oraz gatunki drapieżne, które kumulują w sobie niepożądane substancje. Poniżej przedstawiamy, które gatunki ryb są polecane, a których należy się wystrzegać.

✓

Łosoś norweski, hodowlany
Szprot
Sardynki
Sum
Pstrąg, hodowlany
Flądra
Dorsz
Karp
Ryba maślana
Makrela atlantycka
Morszczuk

✗

Miecznik
Rekin
Makrela królewska
Tuńczyk
Łosoś bałtycki, wędzony
Szprotki, wędzone
Śledź bałtycki, wędzony
Szczupak
Panga
Tilapia

Ryby podawaj:

- w postaci past kanapkowych,
- pieczone, gotowane,
- w postaci pulpetów,
- w sałatkach.

5 POSIŁKÓW DZIENNIE

dla zdrowia i prawidłowego rozwoju Twojego dziecka!

POMYSŁY NA ZDROWE POSIŁKI ZNAJDZIESZ W PRZEPIŚNIKU

WWW.ZDROWEZYWIENIE.EU